

Матеріали

II Всеукраїнської науково-практичної
Інтернет-конференції

РОЗВИТОК ФІНАНСОВОГО РИНКУ В УКРАЇНІ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

11 листопада 2014 року
Полтава

УДК 336.7 (06)
ББК У9 (4Укр) 262.1л 0

М.34

Редакційна колегія:

В.О. Онищенко, д.е.н., професор; Р.В. Шинкаренко к.е.н., доцент;
Л.О. Птащенко, д.е.н., професор; С.В. Онищенко, к.е.н., доцент;
Л.А. Свистун, к.е.н., доцент; С.Б. Манжос, к.е.н., доцент;
Т.М. Завора, к.е.н., доцент.

М.34 Розвиток фінансового ринку в Україні: проблеми та перспективи:
Матеріали II Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції,
11 Листопада 2014 р. – Полтава: ПолтНТУ, 2014. – 235 с.

ISBN 978-966-616-126-3

У збірнику матеріалів науково-практичної Інтернет-конференції розглядаються теоретичні та методологічні аспекти державної політики у сфері регулювання фінансового ринку України, актуальні проблеми фінансових відносин на фондовому ринку в контексті світового та вітчизняного досвіду, шляхи та методи управління фінансами суб'єктів підприємництва, особливості розвитку та регулювання страхового ринку України, перспективи розвитку ринку фінансових послуг, а також сучасні тенденції та напрями розвитку грошово-кредитного ринку України.

Участь у конференції взяли науковці та практики з Берегово, Дніпропетровська, Ірпеня, Києва, Ужгорода, Полтави і Полтавської області.

Призначений для фахівців фінансового ринку, працівників фінансової сфери, науковців, викладачів, слухачів та студентів.

УДК 336.7 (06)
ББК У9(4Укр) 262.1л 0

ISBN 978-966-616-126-3

© Полтавський національний технічний
університет імені Юрія Кондратюка

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1. ДЕРЖАВНА ПОЛІТИКА У СФЕРІ РЕГУЛЮВАННЯ ФІНАНСОВОГО РИНКУ УКРАЇНИ

Onyshchenko Volodymyr, Sivitska Svitlana STATE PROMOTION OF INVESTMENT DEVELOPMENT OF ALTERNATIVE ENERGY	9
Valeriya Volkova SOME ASPECTS OF INTERPRETATION OF SPHERES AND LINKS OF A FINANCIAL SYSTEM OF UKRAINE.....	12
Бедратенко Оксана Георгіївна СИСТЕМНИЙ РИЗИК БАНКІВСЬКОГО СЕКТОРУ, ПОНЯТТЯ ТА МЕТОДИ УПЕРЕДЖЕННЯ.....	14
Глушко Аліна Дмитрівна, Білько Станіслав Сергійович, Тюкова Вікторія Вячеславівна УДОСКОНАЛЕННЯ НОРМАТИВНО-ПРАВОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РЕГУЛЮВАННЯ РИНКІВ НЕБАНКІВСЬКИХ ФІНАНСОВИХ ПОСЛУГ УКРАЇНИ.....	19
Дахно Олена Миколаївна ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ПОДАТКОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ФІНАНСОВОГО ПОСЕРЕДНИЦТВА	22
Довгаль Юлія Сергіївна, Голозубова Дар'я Володимирівна РОЛЬ ДЕРЖАВИ В РЕГУЛЮВАННІ ФІНАНСОВОГО РИНКУ	24
Заборовець Юлія Олександрівна ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ІНВЕСТИЦІЙНІ ДІЯЛЬНОСТІ	27
Завора Таїна Миколаївна, Репало Аліна Юріївна ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ФІНАНСОВОГО РИНКУ УКРАЇНИ	30
Онищенко Світлана Володимирівна ВПЛИВ БЮДЖЕТНОЇ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ НА РЕГУЛЮВАННЯ ФІНАНСОВИХ РИНКІВ В УКРАЇНІ	32
Сабіщенко Олександр Володимирович, Власенко Юрій Григорович ТЕОРЕТИЧНІ ТА ПРИКЛАДНІ АСПЕКТИ ІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ ДО СВІТОВОГО ФІНАНСОВОГО РИНКУ	34
Свистун Людмила Анатоліївна, Чаус Тетяна Володимирівна ОСОБЛИВОСТІ СИСТЕМИ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ І НАГЛЯДУ ФІНАНСОВОГО РИНКУ УКРАЇНИ	36
Філонич Олена Миколаївна ПІДВИЩЕННЯ ФІСКАЛЬНОЇ ЕФЕКТИВНОСТІ ПДВ ШЛЯХОМ РЕФОРМУВАННЯ ПОДАТКУ	40
Шинкаренко Раїса Василівна САМОСТІЙНІСТЬ МІСЦЕВИХ БЮДЖЕТІВ ЯК ПЕРЕДУМОВА ЕФЕКТИВНОЇ БЮДЖЕТНОЇ ПОЛІТИКИ	42

*Онищенко Світлана Володимирівна,
Полтавський національний технічний університет імені Юрія Кондратюка
кандидат економічних наук, доцент кафедри фінансів і банківської справи*

ВПЛИВ БЮДЖЕТНОЇ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ НА РЕГУЛЮВАННЯ ФІНАНСОВИХ РИНКІВ В УКРАЇНІ

Глобалізація як геоекономічне і геополітичне явище, що характеризується поглибленням інтеграційних процесів та посиленням необхідності бюджетної децентралізації актуалізує значення проблем раціональної системи управління загальними фінансами на державному й місцевих рівнях, а також ступінь фінансової компетенції регіональних і місцевих органів влади.

Комплексний підхід до бюджетної децентралізації зумовлює не тільки розвиток інституту місцевого самоврядування та адекватної системи міжбюджетних відносин, а й нові вимоги до бюджетного процесу. В такому контексті розвиток процесу бюджетної децентралізації повинно бути спрямоване на формування якісно нової системи управління державними фінансами.

Враховуючи загальні функції державних фінансів, в теоретичному аспекті найважливішими завданнями територіальних органів влади в децентралізованих бюджетних системах є ефективне формування і розподіл фінансових ресурсів, яке здійснюється із урахуванням потреб конкретних територій в бюджетних послугах, і забезпеченості стабільності регіональної бюджетної системи, що входять до її складу місцевих бюджетів. Встановлення пріоритетів в рамках бюджету та розподіл бюджетних коштів має здійснюватися з урахуванням взаємозв'язку бюджетних інтересів. Так, формування і розподіл фінансових ресурсів повинно забезпечувати виконання встановлених цілей та реалізацію прийнятих програм при умові надання бюджетних послуг з найменшими витратами.

При цьому фінансова стійкість адміністративно-територіальних утворень, що формують регіональну бюджетну систему, є найважливішою умовою саморозвитку території, формування сприятливого інвестиційного клімату. Стабільність бюджетної системи передбачає встановлення і виконання жорстких бюджетних обмежень (загальної величини витрат, бюджетного дефіциту і боргу), дотримання бюджетної дисципліни. Таким чином, ефективного надходження, розподілу та використання фінансових ресурсів неможливо домогтися без фінансової стабільності та бюджетної дисципліни. У той же час, якщо жорсткі бюджетні обмеження встановлюються без урахування від реальних потреб у фінансуванні бюджетних послуг, то, як наслідок, відбувається недофінансування найважливіших сфер суспільного сектору, і навіть неможливість реалізації пріоритетів бюджетної політики.

Для того, щоб ці масштабні завдання ефективно вирішувалися, раціональне управління територіальними фінансами повинно ґрунтуватися на таких взаємопов'язаних і взаємообумовлених принципах:

- бюджетна автономія адміністративно-територіальних утворень, визначальні рівні бюджетної системи;
- системний підхід;
- циклічність процесу управління;
- наступність і обґрунтованість пріоритетів, їх визначеність в бюджетному процесі;

- стабільність і довгострокова стійкість бюджету;
- повнота бюджету, консолідація фінансових ресурсів відповідного рівня влади;
- бюджетна результативність;
- жорсткі бюджетні обмеження (встановлення законодавчих обмежень);
- бюджетна прозорість і підзвітність;
- функціонування в рамках діючої нормативно-правової бази;
- ефективний фінансовий контроль і моніторинг.

Система виконання бюджету повинна бути раціональною, обґрунтованою і прозорою з урахуванням пріоритетних напрямів розвитку територій. Реалізація пріоритетів, визначених бюджетною політикою без чіткості виконання бюджету неможлива: виконання бюджету має забезпечити матеріалізацію цілей і завдань органів влади. Контроль і аудит особливо важливі на всіх стадіях циклу управління, тому особливості системи внутрішнього та зовнішнього контролю, подальшого аудиту повинні зумовлювати в діяльності органів влади відповідність встановленим пріоритетам та виконання завдань в найбільш ефективний спосіб.

Цикл управління не обмежується річним періодом, він реалізується в багаторічному часовому інтервалі. Це проявляється як в особливостях розробки і реалізації боргової політики, інвестиційних проектах, так і в організаційному аспекті на стадіях управлінського циклу в бюджетному процесі (одночасне виконання бюджету поточного року та підготовка бюджетних проектів на наступний період). Особливу роль в моделях багаторічного бюджетування набуває вибір пріоритетів, конкретних способів реалізації бюджетної політики, методів здійснення контролю і оцінки діяльності органів влади [2].

Необхідність врахування наступності та обґрунтованості пріоритетів, їх визначеність в бюджетному процесі також є принципом раціонального управління державними фінансами. Етап управління ними функціонує в рамках більш широкого політичного та управлінського циклу розробки політики, прийняття політичних рішень, а також їх оцінки та модифікації на основі результатів аналізу. Зрештою головним у бюджетному процесі є не стільки формування грошових коштів, скільки виробництво суспільних благ і державних послуг, підвищення якості життя громадян незалежно від місця їх проживання. Але обмеженість бюджетних ресурсів вимагають визначень пріоритетності в бюджетних витратах з урахуванням перспектив і цілей соціально-економічного розвитку країни та її територій.

Вибір пріоритетів та обґрунтована їх реалізація в бюджетному процесі повинні поєднуватися із забезпеченням стабільності і довгострокової стійкості бюджетної системи та відповідних територіальних бюджетів. Даний принцип стабільності і довгострокової стійкості бюджетів та бюджетної системи передбачає прогнозування основних бюджетних параметрів на середньо- і довгострокову перспективу в рамках єдиної макроекономічної та грошово-кредитної політики; реалістичність і обережність економічних прогнозів і передумов, покладених в основу бюджетного планування; наявність і дотримання при виробленні середньо- і довгострокової бюджетної політики і стійкості бюджетів, а також прийнятності податкового та боргового навантаження [6].

Крім цього, необхідні систематичний аналіз і управління бюджетними ризиками, які виникають або в податковій сфері, або в процесі необґрунтованого прийняття нових витратних зобов'язань, тобто в результаті дії неврахованих тенденцій, що призводять до додаткових витрат або непередбачуваною динамікою бюджетних доходів.

Література

1. Government finance statistics. Summary tables – 2004-2014 // Luxembourg: Office for Official Publications of the European Communities. – 2013. – 31 p.
2. Засади формування бюджетної політики держави : [наукова монографія] / [М. М. Єрмошенко, С. А. Єрохін, І. О. Плужников, та ін.] ; за наук. ред. д.е.н., проф. М. М. Єрмошенка. – К.: НАУ, 2003. – 284 с.
3. Міністерство фінансів України. // Офіційний веб-портал. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [http:// www.minfin.gov.ua/](http://www.minfin.gov.ua/)
4. Фінанси: підручник / за ред. С.І. Юрія, В.М. Федосова. – 2-ге вид. переробл. і доповн. – К. : Знання. 2012. – 687 с.
5. Shah A. Fiscal Federalism and Macroeconomic Governance: For Better or For Worse / World Bank Policy Research Working Paper № 285, Washington, DC: World Bank, 2008.
6. Пронина Л.И. Об укреплении финансовой базы местных бюджетов.// Финансы. - 2013. - №5. - С. 26-29.

УДК 336.76(477):339.92(100)

Сабіщенко Олександр Володимирович,

Національний університет біоресурсів і природокористування України

Власенко Юрій Григорович,

Національний університет біоресурсів і природокористування України

кандидат економічних наук, доцент

ТЕОРЕТИЧНІ ТА ПРИКЛАДНІ АСПЕКТИ ІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ ДО СВІТОВОГО ФІНАНСОВОГО РИНКУ

Вплив світової фінансової кризи на Україну зумовлений дією низки зовнішніх і внутрішніх факторів, до яких економіка країни виявилась не готовою. Це пов'язано з незавершеністю важливих процесів ринкової трансформації, вузькістю внутрішнього ринку, сильною залежністю від зовнішньої кон'юнктури, низьким рівнем економічного суверенітету в умовах прискорення темпів монетизації й рівня доларизації, а також випереджальним зростанням фінансового сектору у відриві від реального, відсталою структурою економіки та її надмірною енергоємністю. Все це супроводжується швидким зростанням валового зовнішнього боргу, який переважно спрямовувався не на зміцнення експортного потенціалу, а на збільшення споживчого кредитування [2, с. 158].

Наслідки інтеграції України до світового економічного простору досить неоднозначні, особливо з погляду їх фінансової складової.

З прискоренням фінансової глобалізації, її вплив на ринки країн, що розвиваються суттєво змінюється та посилюється, процеси інтеграції до світового фінансового простору стають незворотними та супроводжуються зростаючою кількістю обмежень національного економічного розвитку.

Кризові явища світової економічної та фінансової систем чинять значний вплив на розвиток окремих країн, відображаючи виклики зростаючих тенденцій інтеграції національних економічних та фінансових систем. Динамізм процесів фінансової інтеграції та глобалізації обумовлює виникнення чинників як позитивного, так і негативного впливу на окремі національні економіки. Тому питання функціонування